

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

24 Vtrùm restitutio famæ poßit condonari, præsertim à Prælato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

tate, tenebitur ad restitutionem, quia indirectè censetur causa.

Dico Tertio, Si tamen subditus in absentia Superioris famam alterius violauerit, non tenetur Superior eam restituere, subdito non restituente; modò quantum in se est compellat subditum vt restituat. Prior pars patet, quia non censetur tunc causa damni, cum abfens non poterit impedire.

Secunda pars probatur; quia Superior ex officio tenetur compellere inferiorem, ne persistat in iniuria alteri inferenda, sicut ne primò illam inferat; atqui is qui infamauit, & non restituit famam cum possit, persistit in iniuria, eamque continuat; sicut is qui rem alienam detinet inuito domino: ergo Prælati tenetur eum compellere.

Petes, Qui Superiores hinc intelliguntur obligati?

123 Resp. Parentes respectu liberorum, quamdiu Superiorum regimini subsunt; Domini respectu seruorum; Superiores Regularium, Episcopi, & ex parte Parochi, quia hi etiam possunt suos subditos compellere: denique Principes & Magistratus. sicut enim hi tenentur contumelias impedire, ita & detractiones; maximè per libellos famosos, qui capitali sententia vindicantur, vt patet L. vnica. C. de famosis libellis. Non tamen tenentur cogere ad restitutionem famæ, nisi parte id iuridicè petente; nisi fuerint aliquo modo infamæ causa. sic enim vsus habet: ratio est; quia parte non petente, præsumi potest condonata.

Libelli famosissimi.

D V B I T A T I O XXIV.

Vtrum restitutio famæ possit condonari, præsertim à Prælato.

124 R Espondeo, Restitutionem famæ, sicut & aliorum bonorum externorum, posse condonari, nisi fortè nobis sit necessaria, vel ad proximi ædificationem, vel ad vitandum scandalum, vel ad officium, quo proximo obstringimur, ritè obeundum. Vnde Infero Primò, Priuatim posse condonare hanc restitutionem, nisi fortè esset infamatus de crimine, vnde timeretur scandalum; (vt de hæresi;) vel eius infamia redundaret in familiam; tunc enim eam condonare, esset contra charitatem; condonatio tamen esset valida. Quod intellige, Si non alia ratione redundat in familiam, quam quòd ille infamis homo, dicatur esse illius familiæ; illorum frater, cognatus, &c.

Priuatim potest condonare.

125 Secundo, Si vir valdè vtilis bono publico, qui suis concionibus vel doctrina multum proderat Reipublicæ, condonaret restitutionem famæ, vnde postea impediretur fructus consuetus, peccaret contra charitatem: infamator tamen non amplius teneretur ex iustitia; ex charitate tamen teneretur, si commodè posset; quia tenetur ex charitate istud damnum Reipublicæ, cuius ipse causam dedit, auertere, tollendo causam.

126 Tertio, Si fama tua videtur necessaria ad rectam munens tui administrationem, non potes condonare. Excipio tamen duos casus. Primò, Si possis & velis officium deponere: tunc enim posses condonare sine peccato mortifero; vt patet ex dictis supra, & docet Soto lib. 4. de Iustit. qu. 6. art. 3. ad quartum.

Secundò, Si humilitate & alijs virtutum officijs facile hanc iacturam possis apud subditos farcire.

Sed quid si condonet re ipsa, nolens officium deponere, vel aliter suæ auctoritati consulere; eritne condonatio valida?

Respond. cum Soto supra, validam videri; quia ipse verè est dominus suæ famæ, non subditi. Neque per hanc condonationem facit iniuriam subditis; (nisi fortè infamia in ipsos redundaret) quia non habent lus, vt ipse suam famam conferuet, nisi supposito quòd velit manere Superior, & alijs modis eam recuperare nolit: quorum vtrumque in ipsius arbitrio positum est. vnde non tam condonando restitutionem, quam volendo cum illa ineptitudine permanere in officio, iniuriam illis facit.

Dices, Pateris non potest condonare restitutionem bonorum, quæ sunt necessaria alendæ proli: ergo nec Superior restitutionem famæ necessariæ ad gubernandum subditos.

Resp. Primò, Negando consequentiam: quia pateris non potest cedere officio parentis, sicut Superior officio Superioris.

Secundò, Negando antecedens; (si consistamus præcisè in iure naturæ) quia potest mendicatio illis victum conquirere si velit; quòd si nolit, sibi imputet: non enim manet illa condonatioe absolute impotens ad prolem alendam.

Quartò, Si infamia tua redundet in alios, ita vt ipsi inde maneant infamati vel suspecti: tunc enim condonatio non videtur valere. Talis est infamia Religiosi, quæ redundat in Monasterium.

valdè enim læditur bonum nomen Ordinis, dum dicitur habere sceleratum Monachum. nam tota communitas quodammodo redditur plebi suspecta. Vnde etiam sæpè ingenti pecunia vellent hanc labem redimere. Nec obstat quòd Religiosus videatur dominus suæ famæ, vt dictum est cap. 4. dub. 5. (non enim per votum paupertatis renuntiat famæ & honori suo) quia non est dominus famæ Conuentus, quæ per ipsius infamiam violatur. Talis etiam videtur infamia parentis, præsertim de crimine hæresis, prodicionis, vel alio simili, quæ redundat in liberos. Habentur enim viles; & inhábiles ad officia & dignitates. Idem dicendum de graui infamia filij vel filia, si adhuc sub cura parentum existant. imò etiam non existant: si tamen infamia illorum, parentes suspectos reddat: eadem enim in his omnibus ratio. Si enim mea infamia vel labes ex tua pender, non potes tuam sine meo consensu condonare. Secus si tua infamia non aliter redundet in me, quam quòd dicar habere fratrem vel cognatum sceleratum; vt dictum est num. 124.

D V B I T A T I O XXV.

Vtrum in restitutione famæ fieri possit compensatio.

R Espondeo & Dico Primò, Non potest ita fieri compensatio infamæ, vt si alius te infamauit, tu vicissim illum possis infamare. Ratio est; quia est manifesta vindicta, quam nemo priuata auctoritate potest facere, reddere enim malum pro malo vt fiat æqualitas; solius est publicæ potestatis.

Dico